

Büntetés az iskolában:

- csak rászól a tanár,
- szidás, kiabálás,
- röpdolgozat íratása,
- tornázni kell (nem testnevelésórán)
- leckéztetés,
- fenyegetés,
- csokit kell hozni,
- kisegyes,
- beírás a magatartási naplóba,
- hajhúzás.

A felsoroltakból a tanulók állítottak össze egy sorrendet, kinél mi a gyakoribb. A táblára applikáltam a következő, az osztályban előforduló „csínyeket”:

- beszélgettem,
- visszabeszéltem,
- piszkáltam a szomszédom,
- veszekedtem,
- kiabáltam,
- rohangáltam az osztályban,
- eltörtem egy vázát,
- csúnyát mondtam,
- bohóckodtam,
- nem hoztam el a felszerelésem
- csúfolódtam.

Arra kértem az „illetékeseket”, vegyék le a tábláról, tegyék el emlékeztetőül, mi az, amit a jövő évben ne csináljanak. E hangulatos úgymond „varázslással”, ahol eltüntettük a rossz emlékeket, véget ért az óra.

III. Következő óra témájának megjelölése, feladatok kiosztása.

FELHASZNÁLT IRODALOM

Pszichológiai alapfogalmak kis enciklopédiája.

Dr. Ágoston György: Neveléstudomány.

Dr. Ágoston György—Jász Béla: A nevelés elmélete, II. kötet.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA
Debrecen

Együttműködés a szülőkkel

Egyre gyakrabban és sürgetőbben hangzik el, hogy az intézményes nevelés nem nélkülözheti a család támogatását, hisz a gyermekekért végzett munkánkban legtermészetesebb szövetségeseink. Céljaink és szándékaink szerint minden gyermek, minden család érdekeiért cselekszünk, és erről a szándékunkról meg kell, illetve meg lehet győzni minden szülőt. Meggyőzni őket lehetőleg olyan sikerrel, hogy elnyerjük egyetértő, támogató közreműködésüket, de legalább szimpátiájukat.

Az intézmények sokasága élvezi, de csaknem ugyanannyi nélküli azokat az energiákat, amelyeket a szülőkkel való állandó és differenciált kapcsolattartás jelent, illetve

jelenthet. Elemzéseink arról győznek meg, hogy a családdal való együttműködésünk, szándékaink ellenére, még mindig nem eléggé lényegi, még sokszor formális, s hogy e kapcsolatépítésben nem támaszkodunk a szülők tapasztalataira, élményeire. Talán ebből is következik, hogy közeledési, együttműködési akcióink nem eléggé felszabdultak, sokszor protokollárisak, nemegyszer inkább a szülő társadalmi funkciójának, mintsem a szülői szerepnek szólóak. Tudom, sokan erre azt mondják, a kapcsolatok kezdeményezése előtt túl sok az iskolán kívül álló akadály, a pedagógust és a szülőt is olyan kötöttségek terhelik, amelynek leküzdéséhez az egyik vagy másik fél, sőt mindkét fél együttes jószándéka sem elegendő. Ebben részben egyetérthetünk. Mégis meggyőződéssel vallom, hogy a pedagógusoknak mindent meg kellene tenniük, amit csak tehetnek, hogy a szülőkkel együttműködjenek.

Találkozni a szülőkkel, a véleményeket egyeztetni, a közös cselekvési lehetőségeket keresni, értelmes, a gyereket gazdagító programokat megalkotni és megvalósítani elodázhatatlan feladatunk, közös érdekünk.

Meg kellene hallgatnunk a kritikákat. Tudnunk kellene, mi az, amit a szülők másként csinálnának, mint ahogyan mi tesszük, vagy tenni akarjuk. Csak a nyitott, a vélemények meghallgatására kész, a demokratikus hangvételű, az előző közösségi élményekre épülő beszélgetések nyithatják meg a szülők véleménynyilvánításához és aktivitásához az utat. Keresnünk kellene azokat a formákat, amelyekben a véleménynyilvánításnak, az ötletek születésének, a tényleges tartalmi együttműködésnek kedvező feltételei megteremthetők. Megítélésünk szerint az osztályokban, kisebb csoportokban kialakított véleménycserék lennének inkább alkalmasak az őszinte beszélgetésekre, az együttműködés részfeladatainak egyeztetésére.

A pedagógusok siessenek segítségükre a szülőknek abban, hogy alakítsák gyermekeik nevelési módszereit, segítsék pl.: gyermekeik beilleszkedését egy-egy közösségbe. Vizsgálataink arról győztek meg bennünket, hogy igen hasznosak azok a tájékoztatók (szóbeli és írásbeli), ahol a szülők megismerik az adott osztály vagy csoport egy-egy időszakra szóló nevelési programját, jelölve, hol és hogyan kapcsolható össze a családi neveléssel. Az értékeléskor ők is elmondták otthoni tapasztalataikat, mit sikerült megvalósítaniuk, és milyen gondjaik voltak. Hasznos, ha segítjük a szülőket a könyvek válogatásában, megismertetve a gyerekek olvasmány- és irodalmi élményeit, de foglalkozhatunk pedagógiai témájú könyvek népszerűsítésével is.

A gyerekek szívesen és sokat rajzolnak. A szülők jobb megítélését gyermekeik munkájával kapcsolatban többféleképpen segíthetjük: gyermekrajzokon bemutatjuk a rajzfejlődés fokozatait: hagyománnyá válhat a rajzkiállítás, ahol mindenki lemérheti gyermeke ábrázolásfejlődését.

Az elmúlt években megállapítottuk, hogy a gyermekek szerepjátéka szegényes, téma főleg az iskolában szerzett ismereteket, élményeket tükrözik. A beszélgetések során megtudtuk, hogy a családok ritkán mennek együtt sétálni, kirándulni. Programjavaslatokat állítottunk össze, amely tartalmazza mindazokat a lehetőségeket, amik a szabad időben élményt, ismeretet nyújtanak gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. Arra is láttunk követendő példát, miként vonták be a szülőket a szabadidős programok szervezésébe. Azok a szülők vezettek túrát, városnéző sétát, akiknek kedve és képessége van saját gyermeke mellett más, még négy-öt gyermek szerető, óvó kalauzolására, aki nemcsak látja, de láttatni is tudja a természet szépségeit, az építészeti, művészeti remekeket. Csak olyan szülőktől kérjünk szakköri, sportköri szolgáltatásokat, akik ezt nagy tudással és gyermekszeretettel tudják ellátni. Az így kialakult jó kapcsolat nyomán erősödnek a baráti szálak, gyakran kap az osztály meghívást dió-, alma-, szőlőszüretre vagy más érdekes látnivaló megtekintetésére.

Az iskola, az osztály ezzel nemcsak kér, de ad is a szülőknek. Hiszen mindazok, akik vállalkoznak, vállalkozhatnak a gyermekközösségben végzett munkára, nemcsak

elfoglaltabbak, hanem gazdagabbak is lesznek, mert saját gyermekeiken kívül megismerhetik mások gyermekeinek képességeit, erkölcsi, jellembeli vonásait, akaratuk közösségi erőfeszítéseit, fejlődését.

A szülők aktivitásának fontos feltétele, hogy a pedagógus legyen mindig kész a szülők kérdéseinek megválaszolására, tapasztalataik meghallgatására és értékelésére. A szülőknek tudniuk kell, hogy vállalkozásuk felelősségteljes nevelői feladat, s hogy ebben a szakképzett nevelő mindig és feltétel nélkül barátként támasza.

Minél alaposabb munkát végzünk a szülők pedagógiai kultúrájának növelésében, nevelőmunkánk céljának megismertetésében és elfogadtatásában, annál nagyobb lesz azoknak a szülőknek a tábor, akik egyértelműen és aktívan dolgoznak gyermekeink javára.

*Minden
kedves
Előfizetőnknek,
Olvasónknak,
Munkatársunknak
kellemes pihenést,
gondtalan
nyári vakációt
kíván
a
Módszertani Közlemények
Szerkesztősége
és Kiadóhivatala*